

VOKIETIJOS¹ L. B. VALDYBOS

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e.V.

684 Lampertheim - Hüttenfeld

Romuva

Telefon (06256) 322

Bankkonto Nr. 58 / 17978 Deutsche Bank Weinheim / Bergstr.

Šis leidinys leidžiamas rankraščio teisėmis. Pasinaudojant jo žiniomis, maloniai prašoma nurodyti šaltinį.

Nr. 9/10 (390/391) 1980 Kalėdos

LINKSMŲ LIETUVIŠKŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

Kasmet Naujuosius Metus pradėdame netekę vertingų mūsų Bendruomenės vadų bei narių, bet kartu praturtėję jaunesniu krauju. Šiemet išsirinkome naują Tarybą, kuri pradės darbą ateinančiais metais. Į ją atėjo daugiau naujų žmonių, negu kitais kartais. Tikimės, kad naujoji Taryba suteiks naujų paskatų lietuviškam Vokietijos gyvenimui.

Viltingai į ją žvelgia ir Vasario 16 gimnazija, laukdama visokeriopos paramos.

Vokietijos LB apylinkių vadovams bei nariams ir kitiems INFORMACIJŲ skaitytojams linkime, kad 1981 metai atneštų daug džiaugsmo ir laimingų valandų.

VOKIETIJOS LB IR VASARIO 16 GIMNAZIJOS KURATORIJOS VALDYBOS

--- o0o ---

BE PROFESORIAUS DAKTARO JONO GRINIAUS

Kiekvieno lietuvių mirtis yra didelis nuostolis mūsų bendruomenei. Juo skaudžiau pajaučiamas netekimas asmens, kuris buvo ne tik veiklus visuomenininkas, stovėjęs mūsų organizacinio gyvenimo priešaky, bet kartu ir brandus kūrėjas. Net ir pažengęs amžius neįstengė išstumti dr. Griniaus iš visuomeninio darbo lauko ir priversti padėti kūrėjo plunksnos.

Velionis buvo ne tik veiklus ir kūrybingas žmogus, bet ir kilni asmenybė. Jis spinduliavo savo nepriekaištingu krikščionišku gyvenimu, darydamas teigiamos įtakos aplinkai. Jo netekimą skaudžiai jaučia ne tik Muncheno, bet ir visos Vokietijos lietuviai. Velionio mirtis liūdnais akordais nuaidėjo ir visoje mūsų išeivijoje bei tėvynėje. Apgailėstaujame netekę didelio patrioto, ne tik žodžiais, bet ir darbais įrodžiusio savo meilę tėvynei ir visuomet pasirodžiusio sudėti auką ant jos laisvės aukuro.

Jo kelias visą laiką buvo tiesus. Juoėjo visą gyvenimą be jokių nukrypimų ir svyravimų. Ištikima palydove tame kelyje ir darbų rėmėja buvo žmona Alina Grinienė-Miliušytė.

- 2 -

Keletas velionio biografinių ir kūrybinių datų.

Gimė 1902 vasario 21 Giminėnų k., Jonišchio valsč. 1922 baigė Šiaulių gimnaziją, 1926 - Lietuvos universiteto teologijos-filosofijos fakultetą. Paryžiaus ir Grenoblio universitetuose pasiruošė doktoratui, studijuodamas prancūzų kalbą, literatūrą, estetiką ir meno istoriją. 1929 už disertaciją apie O.V.Milašiaus poeziją Lietuvos universitetas suteikė jam daktaro laipsnį. 1929-44 su trumpa pertrauka (1940 liepos-rugsėjo mėn.) Vytauto Didž. universitete dėstė literatūrą, estetiką ir meno istoriją. 1943 rugpjūčio mėn. kartu su kitais universiteto senato nariais (buvo senato sekretorius) uždarytas į kalėjimą už tai, kad nepriitarė nacių paskelbtam studentų mobilizacijos įsakymui. 1944 liepos mėn. pasitraukė į Vokietiją.

Tuoju po karo buvo Lietuvių tremtinių komitetų narys ar pirmininkas, 1948 - 50 Schwäbisch-Gmündo gimnazijos mokytojas ir direktorius, apie dešimt metų dėstė lietuvių kalbą ir literatūrą Vasario 16 gimnazijoje, apie porą metų eidamas jos direktoriaus pareigas. 1952-55 vedė lituanistikos seminarą Laisvosios Europos kolegijoje Strasburge.

Šalia mokslinio bei pedagoginio darbo velionis uoliai dalyvavo visuomeninėje veikloje. Visą laiką (1950-80) buvo Vokietijos LB ir jos Tarybos narys, 1969-75 ir 1978-80 Tarybos prezidiumo pirmininkas, 1959 ir 1976 Valdybos narys, 1967 ir 1968 Garbės teismo narys, referentas visuomeniniams reikalams nuo referentūros įsteigimo iki mirties.

Visuomeninę veiklą velionis pradėjo nuo mokyklos suolo, paveikiai reikšdamasis kultūrinėse bei ideologinėse organizacijose, ypač ateitininkuose. 1930-49 buvo Ateitininkų federacijos tarybos narys, 1923-24 Pavasarininkų centro valdybos narys, 1929-40 Lietuvių katal.vyrų sąjungos centro valdybos vicepirmininkas ir pirmininkas. Nuo 1932 Lietuvių katal. mokslo akademijos narys, Draugijos katalikų universitetui remti pirmininkas, Nuo 1933 Lietuvių rašytojų draugijos narys, nuo 1935 "Saulės" švietimo draugijos centro valdybos išdininkas. Dalyvavo Lietuvių Fronto rezistenciniame sąjūdy Lietuvoje ir iševijoje. Rūpinosi Lietuvių darbo federacijos bei Lietuvių krikščionių darbininkų sąjungos atstovavimu VLIKE, buvo Lietuvių federalistų sąjungos ir Lietuvių kultūros draugijos narys, Europos lietuviškųjų studijų savaičių pradininkas.

Dr.J.Grinius redagavo arba redaktiniame kolektyve dalyvavo šių laikraščių bei žurnalų: 1922-25 Ateities, 1923-24 Pavasario, 1930-40 Židinio, 1936-40 XX Amžiaus. 1947-50 Aidų. Rašė į Laisvę, Naująją vaidilutę, Logos, Athenaeumą, Lietuvos mokyklą, Meno kūrybą, Naująją Romuvą, Tėviškės žiburius, Tremties mokyklą, Darbininką, Draugą, Liet.katal. mokslų akademijos suvažiavimo darbus, Varpą, Rašytojų metraščių, Lietuvių enciklopediją ir kitus leidinius.

Stambesnieji darbai: Sažinė (drama, 1929), O.V.Milašius - poetas (disertacinis darbas, 1930), Visuotinė literatūra (su A.vaičiulaičiu ir J.Ambrazevičium), Putino lyrika (1932), Grožis ir menas (estetikos pagrindai, 1938) Vilniaus meno paminklai (1940), Brazdžionio poezijos kritiški metmens (1940) Stella maris (drama, 1947), Gulbės giesmė (premijuota drama, 1948-49), Šventojo vakaro sapnas (1951), Žiurkių kamera (drama, 1954), Aukštinė mergelė (komedija), Lietuvių kryžiai ir koplytėlės (premijuota studija), du stori tomai studijų ir kritikos straipsnių - Veidai ir problemos lietuvių literatūroje. Tikimasi, kad yra palikęs ir trečiojo tomo rankraštį, o taip pat dar niekam nežinomą stambų romaną.

Sąrašas nepilnas. Tai tik greitosiomis sužymėti velionio darbai. Bet ir jie pakankamai parodo gilų velionio intelektą ir jo darbštumą. Užtat

Laisvės radijas, š.m. lapkričio 11 pranešdamas Lietuvai apie jo mirtį, teisingai skelbė, jog "lietuvių tauta ir kultūra neteko darbštaus ir kūrybingo darbininko, katalikiškoji visuomenė - principingo veikėjo".

Dr.J.Grinius didelę savo gyvenimo dalį yra pašventęs lietuviškojo jaunimo švietimui ir auklėjimui. Daugiau negu dešimtmetį jis yra skyres Vasario 16 gimnazijai, būdamas jos mokytoju, Kuratorijos ir Pedagoginės komisijos nariu. Su savo buvusiu kolega ir vyresniuoju bendradarbiu tos gimnazijos kapelionas kun.J.Dėdinas atsisveikina jautriais žodžiais (vietoj nekrologo) -

Buvai tarp mūsų - mokytojų ir mokinių,- direktoriavai, mokei jaunimą, ruošei griežtai ir meiliai gyventi lietuviiais darbščiais, išprusintais ateitininkais, skautais judriais, katalikais, evangelikais pamaldžiais, tik ne atokiais nuo Kristaus, kad jaunimo vadai veiktų atkakliai, nespruktų bailiai, nesilptų ateičiai ilgai, prasmingai.

Nešaukei veikdamas, nebarei suniekinti nieko, žmonėse vertinai gero ir trupinėlius, sąžinės gabalėlius, pasišventimo likučius - visus kvietei įsipareigoti idėjai aukštesnei. O kad tokių veikėjų vis atsirastų Dievui, Tėvynei, Bendruomenei, Bendrijai.

Tu nejieškojai draugų laikui užmušti, nes laikas buvo Tavo draugas geriausias, kurį investavai lietuvių tautai gal amžinai vertingais raštais ir veikalais. O kad tokių kūrybingų inteligentų nuolat gimtų, kur darbaiš geras įsiprasmintų.

Tu nepirkai gyvenvietei baldų prabangių, Tau užteko drabužių kuklių, užtat aukojai veklai socialinei, karitatyvinei, kitai; už tai priimdavai pakeleivių, svečių, kviestų ir netikėtų, ypač gimnazistus ir kitus iš rytų, vakarų. O kad daugiau tokių tarp mūsų būtų svetingų.

Tu į pamaldas savas lietuvių ateidavai pirmas, o jose lyg nuskesdavai dvasia pamaldžia. O kai pabaigoje kunigas siųsdavo kiekvieną, ir Tave, su "telydi Viešpaties malonė", išsinešdavai tą Viešpaties šviesą veide ir širdyje, skleisti ją, kur artimas bėdoje. Bažnyčia tokius vadina šventais. O kad jų, tokių šviesių asmenų, pribrestų kartoj kiekvienoj lietuvių ir Bažnyčioj.

Nuo Hüttenfeldo nesprukai, kai baigei misiją jame; suaugęs su juo kaip buvai, taip likai - su jo veikimu, pamaldom, mokyklos likimu. O kad būtų Tave priglaudę Hüttenfeldo kapinės, kurias lankei, puošei ir gal net pamilęs buvai.

Su žymiais tautos žyniais - veikėjais, mokslininkais, didžiadvasiais - liksi Tu tautos prasmėje, gyvybėje, nors ateityje ir pamirštų Tave karta jaunųjų, kultūroj svetimoj gimusiųjų. Kol tokių žmonių, lietuvių krikščionių taurių, tegul ir negausių, tauta turės, ji nenyks, ji žydės.

----- xXx -----

N a u j a V o k i e t i j o s L . B . T a r y b a

Vokietijos LB Tarybos rinkimų komisija 1980 gruodžio 1 visų rinkikų į VLB Tarybą žiniai išsiuntinėjo aplinkraštį Nr.5. Jame sakoma: - VLB Tarybos rinkimų komisija praneša visiems rinkikams, kad pagal 1980 lapkričio 29 balsų skaičiavimo davinius kiekvienas kandidatas gavo po sekantį balsų skaičių:

- 4 -

pavardė, vardas	užsiėmimas	balsų skaičius
1. Šarka, Vaclovas	kunigas	320
2. Bernatonis, Alfonsas	kunigas	306
3. Šmitas, Andrius	mokytojas	306
4. Bartusevičius, Vincas	mokytojas	303
5. Kavaliūnas, Jonas	gimn. direktorius	297
6. Valiūnas, Jonas	inžinierius	286
7. Dambriūnaitė-Šmitienė M.	mokytoja	269
8. Lukošius, Justinas	dipl. teisininkas	246
9. Bauras, Gerhardas	profesorius	224
10. Lucienė, Eugenija	tarnautoja	221
11. Sabas, Juozas	inžinierius	204
12. Landas, Mečys	studentas	201
13. Vilčinskaitė, Živilė	studentė	199
14. Ivinskis, Kęstutis	studentas	195
15. Lipšys, Arminas	tarnautojas	172
16. Šiušelis, Manfredas	studentas	172
17. Lipšienė, Teresė	šeimininkė	168
18. Baronas, Kazys	žurnalistas	165
19. Nevulis, Petras	dipl. bibliotek.	162
20. Vitkus, Algirdas	tarnautojas	156
21. Palavinskas, Algirdas	mokytojas	155
22. Juodvalkė, Eglė	radio tarnautoja	153
23. Lenertas, Vilius, dr.	dipl. chemikas	150
24. Dresleris, Marius	ekonomistas	121
25. Simon, Vanda	mokytoja	100

Į Vokietijos lietuvių bendruomenės tarybą išrinkti bendruomenės nariai nuo eil.Nr.1-15 imtinai; kandidatais į VLB Tarybą išrinkti nuo eil.Nr. 16-20 imtinai.

Per penkias dienas nuo balsavimo davinių paskelbimo kiekvienas rinkikas gali paduoti Rinkimų komisijai skundą dėl Rinkimų komisijos veiksmų, suvedant balsavimo davinius, ir dėl išrinktų VLB Tarybos narių sąrašo bei kandidatų eilės. (RN par.33).

Rinkimų komisija, baigdama savo darbą, dėkoja visoms apylinkių vadovybėms ir visiems rinkikams už malonų bendradarbiavimą.

Pasirašė: R.Hermanas J.Barasaitė
Rinkimų komisijos pirmininkas sekretorė -

Rinkimų komisija sudarė inž.Richardas Hermanas, stud.Jūratė Barasaitė, Petras Česūnas, Vyt.Paškauskas ir Jurgis Pauliukevičius. Už tvarkingą rinkimų pravedimą jai nuoširdžiai dėkoja VOKIETIJOS LB VALDYBA.

M ū n c h e n

Bavarijos sostinės LB apylinkė savo inteligentinėmis pajėgomis neužsileidžia Romuvos apylinkėi, kurios ribose veikia Vasario 16 gimnazija, o narių skaičiumi ją ir pralenkia.

VLB Mūncheno apylinkės visuotinis narių susirinkimas įvyko lapkričio 22, pirmininkaujant R.Hermanui, sekretoriaujant E.Juodvalkei. Perskaitytas praėjusio susirinkimo protokolas, priimta darbotvarkė, atsistojimų pagerbti mirusieji apylinkės nariai. Apylinkės veiklą apžvelgė pirmininkas R.Hermanas, Kontrolės komisijos aktą perskaitė kontrolie-

rius V.Paškauskas. Perrinkta apylinkės valdyba: pirmininkas inž.R.Hermanas, sekretorė Alina Grinienė ir išdininkas Mečys Landas. Kontrolieriais išrinkti V.Paškauskas ir P.Česūnas. Pageidauta, kad vadovybė jungtų į veiklą jaunos žmones ir pratintų juos į visuomeninį darbą.

Svarstytas Mūncheno lietuvių dalyvavimas Baltijos dienose. Visi pakviesti atsilankyti į Latvijos nepriklausomybės šventę lapkričio 29.

Kalėdų švenčių proga apylinkės valdyba paskelbė šešių puslapių bendralaiškį. Turinys: V.Frankienės patriotinė Kūčių vakaro legenda partizano tema "Gimtinės miškely", dr.K.Čeginsko apylinkės susirinkime skaitytos paskaitos apie lietuvių pagrindžio spaudą santrauka bei susirinkimo aprašymas ir kronikos žinutės. Iš jos patiriame, kad vadovavimą RATUKUI į savo rankas perėmė jaunimas: šokiams vadovaus dvi Kristinos - Pauliukevičiūtė ir Žutautaitė, M.A. - Dreslerienė, orkestrėliui ir choreliui - A.Hermanas, išdą tvarkys stud.R.Landas, sekretoriaus ir informacija rūpinsis R.Buivyte, vadovas - M.Landas.

"Haus der Begegnung" lapkričio 15 ruoštame renginy "Rytų Europa dainuoja, groja ir šoka", šalia armėnų, latvių, rumūnų, slovakų, ukrainiečių ir vengrų "Ratukas" pašoko Kepurinė, Žiogelius ir Rugučius.

Ateinančiais metais vaikų darželį iš A.Griniene perima Ramunė Buivyte, pora metų su lietuvių vaikučiais dirbusi Baltijorėje.

Kalėdų eglutę 1981 sausio 3 "Haus der Begegnung" bibliotekoje ruošia vaikų darželis, vargo mokykla ir "Ratukas".

63-ųjų Lietuvos nepriklausomybės metinių minėjimas Mūnchene įvyks 1981 vasario 14.

M i e s a u

VLB Miesau apylinkė yra viena jauniausių (a.a.Juozo Venio įkurta), bet viena tvarkingiausių apylinkių. Jos visuotinis narių susirinkimas įvyko lapkričio 22 pirmininko J.Nevulio bute Miesau 2. Dalyvavo 15 narių ir 5 svečiai.

Atsistojimu pagerbtas prieš savaitą palaidotas Vokietijos LB Tarybos prezidiumo pirmininkas, mokslininkas ir rašytojas dr.J.Grinius.

Susirinkimui pirmininkavo J.Nevulis, sekretoriavo Ant.Banaitis. Perskaitytas praėjusio susirinkimo protokolas ir kasos tikrinimo aktas, teigiantis, kad atskaitomybė vedama tvarkingai. Per pusantrų metų apylinkė turėjo 623,15 DM pajamų ir 408,94 išlaidų. Kasoje - 214,21 DM.

Apylinkės vadovais perrinkti tie patys asmenys: pirmininkas Juozas Nevulis ir sekretorius bei išdininkas Antanas Banaitis. Kontrolieriais išrinkti Birutė Baltrukonienė ir Algirdas Petrašūnas. Numatyta ateinančiais metais surengti vasaros šventę - Jonines, o dėl minėjimų pavesvadovams tartis su kaimyninėmis apylinkėmis. Pirmininkas atkreipė visų dėmesį į reikala paremti Vasario 16 gimnaziją.

Paskaitą tema "Žydai ir lietuviai 1941 ir mes šiandien" skaitė dr.Stasys Šereika. H.Zakiemė paskaitė lietuvių ir žydų pasisakymus jų santykių klausimu lietuvių spaudoje. Po pranešimo vyko ilgesnės diskusijos. Susirinkimas baigtas Lietuvos ir vokiečių himnais.

M.Nevulienė ir dr.St.Šereika pavaišino susirinkusius, sudarydami gerą progą ir nuotaiką bičiuliškiems pašnekesiams.

Pažymėtina, kad apylinkės pirmininkas J.Nevulis stropiai platina lietuvišką spaudą. Jis yra žurnalo KARYS atstovas Vokietijoje.

- 6 -

H ū t t e n f e l d

Visuotinis VLB Romuvos apylinkės narių susirinkimas įvyko 1980 lapkričio 30 Vasario 16 gimnazijoje Moterų klubo svetainėje. Nepaisydami žvarbaus oro, susirinko per 20 narių ir keletas svečių. Susirinkimui pirmininkauti išrinktas inž. J. Sabas, sekretoriauti pakviesta mokyt. D. Grybinaitė.

LB apylinkės pirmininkas R. Tendzegolskis perskaitė praėjusio susirinkimo protokolą. Savo pranešime jis nurodė, kad tiek apylinkės vadovai, tiek ir daugelis narių paveikiai prisideda prie Vasario 16 gimnazijos ir Vokietijos LB Valdybos renginių ruošimo, todėl pati apylinkė mažai jų teruošia. Išdininkas Ant. Veršelis pranešė, kad nuo to laiko, kai jis perėmė kasą (1977.I.3) surinkta narių solidarumo įnašų 1.631,50 DM ir kitų pajamų gauta 2.223,11 DM, iš viso 3.854,61 DM. Išleista 3.371,08 DM. Kasoje - 483,53 DM. Nusiskundė, jog kai kurie nariai uždelsia solidarumo įnašų mokėjimą.

Kontrolierius inž. J. Sabas konstatavo, kad atskaitomybės knygos vedamos tvarkingai. Pageidavo, kad pateisinamieji dokumentai atitiktų visus formalius reikalavimus. Per diskusijas pirm. R. Tendzegolskis paaiškino, kaip buvo daroma pinigine apyvarta. Keletą metų visiems nariams gimtadienių proga buvo pasiunčiami pasveikinimai, bet paskutiniu laiku nuo jų atsisakyta. Buvo siūloma viešai skelbti solidarumo įnašų nemokančius narius, bet siūlymas nerado visuotinio pritarimo. Atkreiptas dėmesys, kad nevisi mokiniai, sulaukę 18 metų, ir net mokytojai, o taip pat dalis gimnazijos ūkinio personalo yra įsirašę į LB. Pageidauta, kad jie įsirašytų, o taip pat, kad į LB būtų verbuojami naujai iš Lietuvos atvykstantieji repatriantai.

Į naują valdybą išrinkti ir dar tą pačią dieną pasiskirstė pareigomis: pirmininkas Arminas Lipšys, išdininkė Lucija Riterienė, sekretorė Marija Šmitienė-Dambriūnaitė, kandidatas Ričardas Tendzegolskis. Kontrolieriai: inž. J. Sabas, Antanas Veršelis, senj., kandidatas mokyt. Vytautas Svilas.

A. Šmitas pranešė, kad praėjusią naktį išrinkta nauja Vokietijos LB Taryba. Iš 15-kos jos narių 8 yra Romuvos apylinkės nariai.

Susirinkimo pirmininkas padėjo buv. vadovybei už jos sąžiningą darbą, o naujai palinkėjo veiklumo ir sėkmės. Po susirinkimo Ženia ir Ričardas Tendzegolskiai pakvietė visus kavutės su pyragėliais ir gėrimėliais.

----- xXx -----

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

K ū č i o s

Šiemet buvo turiningos ir iškilmingos. Dalyvavo per 130 asmenų. Programa, kūčių valgymas ir dovanų dalijimas užtruko apie 4 su puse valandos.

Iškilmes 18 val. pilies salėje pradėjo vyr. Kūčių rengėjas kun. Fr. Skėrys, pranešdamas programą. Užgesinus salėje šviesas, sugužėjo mokyt. Alfonso Kriviciko paruošti mokiniai (Inga Bitautaitė, Ingrida Pancerytė, Lilija Burškytė, Lidija Kairytė, Jūratė Baronaitė, Robertas Slavikas, Artūras Gronau, Viktoras Vaškevičius, Wolfgangas Langė ir Andreas Huberis) vaidinti senojo lietuviško kaimo Kūčių papročių. Jie traukė šiaudelius, spėjo mįsles, skaičiavo malkas bei prėskūčius, degino popierių, lašino degančią žvakę į vandenį ir t.t. Ant sta-

lo buvo atnešta net gyva višta, kuri savo vaidmenį būrime taip pat puikiai atliko.

Baletą "Spaustuką" su Kristina V e r š e l y t e šoko Lidija Kuršytė, Monika Gaižauskaitė, Lidija Kairytė ir Monika bei Birgita Gelžaitytės.

Lietuvių liaudies dainų ir šokių pyne meistriškai pagrojo du akordeonai (berniukų bendrabučio vedėjas Vilius L e m k e , buv. BALTIJOS kvinteto vadovas, ir IV kl. mokinys Arvydas H e r b s t a s) su mandolina (mokyt. Ronaldas T e s n a u). Čia klausytojai išgirdo 14 mėgiamiausių ir dažniausiai dainuojamų melodijų.

Neišsiversta ir be pirmųjų įnašo. Jūratė Baronaitė, Gabi Grinvaldaitė ir Tanja Huberytė, kun. J. D e d i n o išmokytos, pašoko baletą apie Kristaus gimimą "Sužibo žvaigždutės aukštai danguje".

Kita programos dalis vyko jau Kūčioms šventiškai paruoštoje valgyklos salėje. Čia susirinkusius pasveikino kun. Fr. Skėrys. Sugiedojus Tyli naktis, šventa naktis, palydint V. Lemkei ir R. Tesnau akordeonu ir mandolina, katal. kapelionas kun. J. Dėdinas perskaitė Kristaus gimimo Evangeliją. Evang. kapelionas kun. Fr. Skėrys sukalbėjo malda. Eglutės žvakutes uždegė J. Kavaliūnas, tėv. A. Bernatonis ir mokinių komiteto pirmininkas R. Slavikas. Eglutė šiemet buvo tikrai puiki, papuošta Onos Kavaliūnienės iš JAV-bių atvežtais ir gimnazijoje pagamintais šiaudinukais.

Direktorius Jonas K a v a l i ū n a s pasidžiaugė, pirmą kartą galėdamas švesti Kūčias šioje mokykloje. Nors esame toli nuo Lietuvos, bet nuotaika lietuviška. Prisiminė, kaip buvo švenčiamos Kūčios nepriklausomoje Lietuvoje. Per Kristaus gimimo šventą buvo stengiamasi užmiršti viską, kas buvo bloga, nes gimęs Kūdikėlis atnešė pasauliui meilę. Taip esmingai paprastas lietuvis ūkininkas suprato pagrindinius krikščionybės pradus. Dėkojo visiems, ypač kun. Skėriui (jis Kūčias gimnazijoje ruošia 21-mą kartą), prisidėjusiems prie šios šventės surengimo: mokyt. V. Pancerienei, suorganizavusiai programą, ūkvedei Eug. Lucienei su jos vyrėjomis ir kitu ūkio personalu, ir visiems programos atlikėjams.

Kuratorijos valdybos pirmininkas tėvas Alfonsas B e r n a t o n i s kalbėjo vokiškai. Savo sveikinimo žodžius jis kreipė į tėvus ir svečius, mokinius ir direktorių, į mokytojus ir kitą personalą. Visi žino, kad šiemet gimnazija turėjo rimtų finansinių sunkumų. Išsiuntinėta 500 laiškų su aukų prašymais. Mokytojai buvo sutikę atsisakyti jiems priklausančių pusės priedų. Džiugu, kad ir vokiškasis personalas parodė solidarumą. Tik k3 gauta žinia sako, jog gimnazija galės šiuos metus baigti be skolų ir be personalo aukų. Dėkojo visiems, parodžiusiems pasitikėjimą mūsų mokykla. Aukotojams išsiuntinėtos padėkos raštu. Jei kam, dėl prieššventinio skubėjimo nebūtų spėta padėkoti, tebūnie jiems padėkota iš šios vietos. Ateinančius metus galėsime pradėti su pasitikėjimu ir meile. Linkėjo gražiai krikščioniškai praleisti didžiąsias šventes ir laimingi grįžti į darbą.

Sekė tradicinis paplotėlių laužymas. Prie direktoriaus ir Kuratorijos pirmininko iš eilės ėjo visų devynių klasių auklėtojai su seniūnais ir, nusilaužę po gabaliuką vienas nuo kito paplotėlio, pasikeitė šventiniais linkėjimais. Po to visa salė susimaišė - kiekvienas jieškojo sau artimesnių žmonių ir linkėjo sėkmės bei laimės.

Kai grįžo į savo vietas, visi jau buvo gerokai išalkę, tad stropiai kibo į viliojančius 12-ka tradicinių patiekalų be mėsos ir be gyvulinių riebalų. Nė vieno raginti nereikėjo, nes visi valgiai buvo tikrai skanūs ir gausūs.

- 8 -

Pasisotinus, vyko giesmių, dainų ir deklamacijų lietuviškai, vokiškai ir angliškai programa. Penkias liet. Kalėdų giesmes pagiedojo Karinos L a n g y t ė s vadovaujamos 6 mokinės. Monika Gaižauskaitė paskaitė Kalėdų Evangeliją vokiškai. Olga Šereikaitė paaiškino apie paplotėlį. Irena Jocytė padeklamavo populiarių partizano iš Sibiro eilėraščių apie Kūčias. Trys pirmokės įtikino, kad moka ne tik šokti, bet ir lietuviškai deklamuoti. Vokiškai deklamavo Lidija Kuršytė.

Mokyt. Dalios G r y b i n a i t ė s išmokyta mišri mokinių grupė (ji ir vargonuoja) gražiai dainavo ir giedojo, nors su viena Kalėdų giesme ir nepasisekė.

Iš visų deklamuotojų išsiskyrė Andrius Binkevičius iš Australijos, raiškiai perteikęs Bern. Brazdžionio Garbės himną. Nuo jo bandė neatsilikti ir Monika Gaižauskaitė, deklamavusi taip pat B. Brazdžionio Rarotų maldą.

III klasės mokiniai, palydimi A. Herbsto akordeonu, mokyt. R. Tesnau mandolina ir R. Funko fleita, šauniai sugiedojo populiariąją O Tannenbaum.

Mokyt. Joanos V a i č i u l a i t y t ė s paruošta mokinių grupė dariniai giedojo angliškai, melodingas giesmeles gitara palydėdama pati vadovė, o fleita - Monika Plaušinaitytė. Karina Langytė vokiškai perteikė Fr. Nietschės eilėraščių "Die Krähen schreien".

Didžiausio klausytojų dėmesio ir daugiausia plojimų susilaukė Lemkių 5-rių metų sūnelis Vytukas, paskaitęs pasaką apie pupą ir padainavęs liaudies dainelę Pučia vėjas, neša laivą, akordeonu pritariant tėveliui. Programa baigta bendru visos salės giedojimu kalėdinių giesmių.

Kun. Fr. Skėrys dėkojo visiems, prisidėjusiems prie Kūčių surengimo ir jų programos atlikimo tiek pinigėmis aukomis, tiek talentais, tiek rankų darbu. Daugiausia aukojo Bronius Magdušauskas iš Schwetzingeno (600,--DM) ir dr. med. Kazys Ašoklis iš Ulmeno (500,--DM). Po keletą šimtų sudėję pasiuntė visų trijų darbo kuopų vyrai iš Darmstadto, Kaiserslauterno ir Schwetzingeno. Nemaža prisidėjo ir pavieniai aukotojai. Linkėjo linksmų ir sveikų atostogų ir laimingo sugrįžimo ateinančiais metais. Gi pačiam linkėtoji grįžimas dar tą pačią naktį į namus nebuvo visiškai laimingas. Vos išvažiavęs iš Hüttenfeldo, pateko į susigrūdimą, įvykusį dėl automobilių susidūrimo, ir šaltyje turėjo laukti pusantros valandos, kol kelias buvo atlaisvintas.

Turbūt svarbiausias vaidmuo Kalėdų švenčių programose tenka Kalėdų seneliui. Šiemet juo buvo Kazys B a r o n a s . Savo pasirodymu salėje sukėlė visuotinį susidomėjimą. Jei praėjusių metų seniai daugiausia sąmojingai užkabindavo mokytojus ir vadovybę, tai šiemetinis savo sąmojaus strėles nukreipė į mokinius, pažvelgdamas į jų įpročius ir ryškiausias savybes iš linksmosios pusės. Jei kai kurie apibūdinimai pašaliečiams ir nelabai buvo suprantami, tai mokiniuose jie sukėlė gyvą reaguojimą juoku ir šauksmais. Galop buvo sunešti dovanų krepšiai su šviežiais ir džiovintais vaisiais bei saldumynais ir išdalyti mokiniams bei svečiams.

Kai kurie mokinių tėvai dar tą pačią naktį išsivežė savo "studentus" namo, o kiti, kurių tėvai į Kūčias neatvyko, išsiskirstė į bendrabučius poilsio, nes rytojaus dieną visų laukė ilgesnės ar trumpesnės kelionės į namus ar į svečius.

A t e i t i n i n k ų š v e n t ė

Gruodžio 8, Marijos Nekalto Prasiidėjimo šventėje, Vasario 16 gimnazijos moksleiviai ateitininkai turėjo ir savo tradicinę šventę. Drauge su keliais mokytojais ir būreliu kitų moksleivių dalyvavo vakare šventei pritaikytose pamaldose. Mišias aukojo ir ateitininkams skirtą turiningą ir

nuotaikingą pamokslą pasakė gimnazijos kapelionas kun. J. Dėdinas.

E k s k u r s i j a i R o m a

Velykų atostogų metu gimnazija organizuoja 9-ių dienų moksleivių ekskursiją į Romą. Numatyta dalyvauti audiencijoje pas Šv. Tėvą, lankyti Romos įžymybes, taip pat Villa d'Este-Tivoli, Pompėjų, Capri salą. Galės dalyvauti ir moksleivių tėvai. Kambariai jau rezervuoti Lietuvių Šv. Kazimiero kolegijos viloje prie Tivoli. Kelionė traukiniu ir pragyvenimas kainuos 400 DM vienam asmeniui.

K a l e d ū a t o s t o g o s

gimnazijoje baigiasi sausio 11. Mokiniai į bendrabutį grįžta sausio 11. Pamokos prasidės sausio 12.

V e l y k ū a t o s t o g o s

balandžio 12 - 26.

----- xXx -----

J A U N I M O S U V A Ž I A V I M A S

buvo numatytas lapkritis, bet vėliau nukeltas į gruodžio 6. Tos dienos rytą į didžiąją Vasario 16 gimnazijos klasę susirinko 17 asmenų; bet vėliau tas skaičius pakilo iki 27 (su Romuvos gyventojais).

Suvažiavimą atidarė Sąjungos pirmininkas Mečys L a n d a s . Jis pasidžiaugė, kad nepaisant blogo oro, susirinko 25-30% visų Sąjungos narių. Perskaitė Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos sveikinimą. Susirinkusius supažindino su naujuoju Vasario 16 gimnazijos direktorium J. Kavaliūnu.

Apie žmogaus teises ir tautines mažumas kalbėjo vyr. mokyt. Vincas B a r t u s e v i č i u s . Paskaitytą jis suskirstė į tris dalis: 1) apskritai apie mažumas, 2) teisinė mažumų padėtis ir 3) lietuviškoji mažuma Vakarų pasauly. Pastebėjęs, kad aukštos gerovės valstybės visada traukė žmones iš neturtingų kraštų, nurodė į dvi pagrindines mažumų susidarymo priežastis: a) prievartinę, kai žmonės iš savo krašto išveja karai arba politinė priespauda, ir b) savanorišką, kai emigruojama geresnio gyvenimo jieškant.

Prelegentas lentoje iškabino didelį Europos žemėlapi, kuriame buvo atžymėti mažumų susitelkimo taškai atskirose valstybėse. Atrodo, jog labiausiai tautybės susimaišiusios Balkanų regione. Vakarų Vokietijoje didžiausias mažumų grupes sudaro vadin. svečiai darbininkai (Gastarbeiter). Paskutiniu metu vokiečiuose pastebimi priešiško pasireiškimai svetimtaučių atžvilgiu. Etniniai konfliktai daugiausia kyla iš ateivių siekimo gauti lygias teises su vietos gyventojais.

Mažumų grupėms būdingos žymės išskiria jas iš vietos gyventojų. Jos yra socialistiškai skriaudžiamos. Skiriasi nuo daugumos dažniausiai neigiamomis savybėmis, pav. čigonai. Tačiau atsitinka, kad mažuma valdo daugumą, kaip iki šiol yra buvę kolonijinėse šalyse ir kai kur ta padėtis tebesitęsia, pav. Pietų Afrikoj. Šiaurės Airijoje vyrauja nuolatinis karo stovis. Panaši padėtis ir Ispanijoje, kur maištauja baskai. Belgijoje varžosi dvi lygios etninės grupės. Sovietų tautybių politiką prelegentas pavadino nutautinimu. Jos pasekmė esanti ta, kad latviai tesudaro vos pusę visų Latvijos gyventojų. Estijoje padėtis panaši. Rusinimui yra pajungtas švietimas, ūkio planavimas ir kitos viešojo gyvenimo sritys.

- 10 -

Tautinės mažumos tik po I pas.karo įgijo reikšmę. Jas gerbti valstybės įsipareigojo ar buvo įpareigotos tarptautinėmis sutartimis. Po II pas. karą į pirmą vietą iškeltas asmens laisvės saugojimas. Jis įtrauktas į Jungtinių Tautų chartą, laiduotas Žmogaus teisių deklaracija (1948). Panašią deklaraciją paskelbė Europos Taryba (1950) ir Helsinkio konferencija (1975). Su asmens laisvės apsauga akštai rišasi ir tautų lygiateisiškumo bei jų laisvo apsisprendimo teisė. Rytų bloko valstybės atsидūrė labai keblioje padėtyje, kai jų piliečiai pradėjo reikalauti nepažeidinėti jiems suteiktų teisių.

Prelegentas aptarė ir nutautinimo bei nutautimas arba asimiliacijos problemas. Nutautinimas esti vykdomas prievartos priemonėmis (mažumų narių žudymas, perkeldinėjimas iš vienos vietos į kitą ir pan.). Jis tada vadinamas genocidu. Yra ir švelnesnių, vos pastebimų nutautinimo būdų.

Nutautimas arba asimiliacija yra sąmoningas gyvenamo krašto savybių įsisavinimas. Ne visos tautybės nori išlaikyti savo tautiškumą. Prieš nutautimą ypač stipriai yra pasisakę lietuviai pabėgėliai: tauta yra prigimtoji žmonių bendruomenė (žr. Lietuvos chartą, dr.J.Girnių, dr.A. Maceiną). Tose deklaracijose nepakankamai įvertinama aplinkos įtaka. Jaunajai, svetur gimusiai kartai, pirma dar reikia įtausti. Pastebimi trys asimiliavimosi būdai: 1) visiška asimiliacija, atsisakant visų atsineštų savybių, 2) tautinis mišinys, pasilaikant atsineštas savybes ir pasisavinant vietos ir 3) pluralistinė asimiliacija, kai visos kultūros traktuojamos lygiai.

Nutautimas dažniausiai rišasi su socialinio išsivijios lygio pakilimu. Praturtėję žmonės greičiau nutausta. Galimas priklausymas ir dviem tautybėm bei kultūrom, bet ilgainiui viena jų paima viršų.

Popiet paskaita apie etnines mažumas, jų problemas ir veiklą Vak.Vokietijoje skaitė Ackermano bendruomenės jaunimo švietimo referentas Walter K l ö t z l iš Muncheno.

Užsieniečių problema Vak.Vokietijoje tapo aktuali po II pas. karo ir jos aktualumas ne mažėja, bet didėja. Yra vietovių (Frankfurtas ir kt.), kur kas penktas gyventojas yra užsieniečiai. Klausimą, kaip Rytų europietis jaučiasi Vak.Vokietijoje, paliko referentas atsakyti auditorijai, kurios daugumos dalyvių kilmės šaknys siekia aną regioną.

Vak.Vokietijoje užtinkame didesnes ar mažesnes grupes pabaltiečių, rusų, ukrainiečių, lenkų, gruzinų, armėnų, gudų, vengrų, rumunų, čekų, slovaku, su danais susimaišusių Schleswigo vokiečių, turinčių net du atstovus landtage, Ostfrieslando mažuma ir pagaliau vad. svečiai darbininkai (Gastarbeiter) - portugalai, ispanai, turkai, graikai, slovėnai, italai ir kiti. Toks margas Vak.Vokietijos užsieniečių gėlynas. Kaip jie susiorganizavę? Lietuviai, latviai ir estai turi savo tvirtas tautines bendruomenes, jų jaunimas - savas sąjungas. Lietuviai ir latviai turi net savas gimnazijas, kurios daro įtaką jų jaunimui.

Lenkuose ryškios dvi politinės grupuotės, kurių viena yra komunistų infiltruota. Po 1966-67 užtelėjo nauja lenkų imigrantų banga.

Viena aktyviausių ir geriausiai susiorganizavusių tautybių po karo buvo ukrainiečiai. Veikė trys jaunimo sąjungos, bet jos tolydžio silpsta. Didelę įtaką turi Bažnyčia. Munchene išlaiko savo bendrabutį, kurio gyventojai lanko vokiečių mokyklas. Taip pat Munchene ir Paryžiuje veikia valstybės pripažinti laisvo ukrainiečių universiteto vasaros semestrai.

Beveik visi praėjusio karo pabėgėliai gavo vad. užsieniečių be tėvynės

(heimatlose Ausländer) statusą, kuris juos daugeliu atžvilgių sulygina su vietos gyventojais. Vėliau atvykę duoneliautojai (Gastarbeiter) turi savo nacionalinius pasus, kurie daro juos priklausomais nuo savo krašto valdžios. Gauti jiems politinio pabėgėlio statusą neįmanoma.

Užsieniečiais dabar labai rūpinasi Bažnyčia. Katal.Bažnyčia Munchene pastatė užsieniečių centrą, kainavusį per 1 milijoną DM. Hamburge jau pašventinta antra bažnyčia negausiems unitams, daugiausia ukrainiečiam.

Šiandien girdėti apie vokiečių priešiškus užsieniečių atžvilgiu. Jie kyla dėl to, kad vokiečiai nebeįstengia visų priimti, suteikti pastogę ir įdarbinti. Prieš keletą metų Bonnos vyriausybė stengėsi

Rytų europiečius politikškai sterilizuoti. Mat buvo galvojama, kad jie trukdo gerus Rytų-Vakarų santykius. Šiandien tos pačios tendencijos stipriai jaučiamos iš okupuotų kraštų.

Šiandien V.Vokietijos politika palanki etninėms mažumoms. Ji yra paėmusi tą pačią kryptį, kaip JAV-bių, Kanados ir kitų kraštų, kurių gyventojai susidomėję savo kilme - jieško šaknų. Labai stipriai reiškiasi etniniai sąjūdžiai Ispanijoje, Didž.Britanijoje, Prancūzijoje ir kitur, net iki reikalavimo visiškos nepriklausomybės.

Šalia etninio pastebimas ir regionalinis "patriotizmas": Alpių bendruomenė (Alpengemeinschaft), Prancūzijoje Okcidaner, apie kuriuos ne taip seniai nieko nebuvo girdėti. Tai vis iki šiol, bent iš paviršiaus, atrodžiusių monolitinių bendruomenių aižėjimo reiškiniai.

Po paskaitos auditorija pasidalino į du būrelius. Viename jų paskaitos temos klausimai buvo diskutuojami lietuviškai, kitame - vokiškai.

Išrinkta nauja Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos valdyba, kuri taip pasiskirstė pareigomis: pirmininkas stud.Kęstutis Ivinskis (Bonna), vicepirmininkė Živilė Vilčinskaitė (Haren/Westf.), sekretorė Juratė Jurkšaitė (Schriesheim/Heidelberg) ir išdininkas Romas Žaliukas iš ten pat.

Vakare jaunimas pabendravo vietos viešbučio svetainėje.

--- xXx ---

IR V. VOKIETIJOS VYRIAUSYBĖ NEPRIPAŽIŠTA PABALTIJO OKUPACIJOS

Latvių š.m. rugpjūčio mėn. "Gimtasias kraštas" Nr.33 paskelbė, kad praėjusią vasarą Federacinės vokiečių respublikos generalinis konsulas Leningrade Ernst Jirka ir vicekonsulė Waltraud Jahn vokiečių choro iš Messkircho koncerto proga lankėsi Rygoje ir dalyvavo LTSR sostinės Vykdomojo komiteto priėmime. Politinė latvių vadovybė 1980 rugsėjo 1 raštu užklausė V.Vokietijos užsienio reikalų ministerį: a) ar tikrai Federac. vokiečių respublikos diplomatinė delegacija lankėsi praėjusią vasarą Rygoje ir 2) ar Federac. vokiečių respublikos vyriausybė jau pripažįsta sovietinę Pabaltijo valstybių aneksiją ir nuo kada? Nurodė, kad kitos Vakarų valstybės Pabaltijo okupaciją laiko neteisėta. Tai patvirtino Didž.Britanijos užsienio reikalų ministerija š.m. kovo 10, JAV-bių kongresas ir senatas š.m. rugpjūčio 4 ir t.t.

Bonnos užsienio reikalų ministerija 1980 rugsėjo 8 raštu Nr.213-320.08 SO atsakė, kad Federac. vokiečių respublikos konsulato Leningrade kompetencija apima Rygą (pastebima, kad tik miestą, bet ne Tarybų Latviją). Vykdydamas tą kompetenciją, generalinis konsulas Jirka ir jo bendradarbiai kartais informacijos tikslais aplanko Rygą. Tiesa, kad gener. konsulas Jirka š.m. rugpjūčio mėn. vėl lankėsi mieste ir kad savo Rygoje buvimo metu dalyvavo iškilmėse, suruoštose Messkircho Conradin-Kreutzer choro priekompozitoriaus kapo jo 200-jo gimtadienio proga.

- 12 -

Jums žinomame Federac. vokiečių vyriausybės nusistatyme dėl Sovietų Sąjungos įvykdytos Pabaltijo valstybių aneksijos nėra nieko pasikeitę. Federac. vokiečių respublika šios aneksijos iki šiandien nepripažino ir neketina pripažinti."

Vokiečių general. konsulo Jirkos lankymasis Rygoje ir latvių politinės vadovybės laišakai partijoms iššaukė paklausimą Bundestage. Jo narys Graf Huyn (CDU/CSU), atpasakojęs latvių "Gimtojo krašto" Nr.33 žinią, klausė, "ar Federac.vokiečių respublikos vyriausybė tebesilaiko buv. užsienio reikalų ministerio Scheel 1970 spalio 9 pareiškimo, kad jokia Federac. vokiečių respublikos vyriausybė nėra padariusi pareiškimo, pripažįstančio Pabaltijo valstybių įjungimą ir ar Federac.vokiečių respublikos vyriausybė ir toliau tebesilaiko Pabaltijo valstybių aneksijos nepripažinimo principo?"

1980 spalio 10 užsienio reikalų viceministrė dr. Hamm-Brücher Bundestage atsakė, kad general. konsulas Jirka tikrai rugpjūčio mėn. lankėsi Rygoje ir kalbėjosi su Rygos miesto valdybos atstove, tačiau jokiame miesto valdybos priėmime nedalyvavo. Tai neprieštarauja Federac. vyriausybės nusistatymui nepripažinti Pabaltijo valstybių aneksijos. Šis nusistatymas nėra pasikeitęs.

CSU referentas užsienio ir gynybos reikalams dr. Ekkehard Wagner, pranešdamas latviams apie jo frakcijos nario interpeliaciją Bundestage ir atsakymą į ją, nurodo, kad tokių užsienio reikalų viceministrės atsakymu reikia būti patenkintiems, nes juo patvirtinama ne tik nepasikeitusi vokiečių vyriausybės laikysena Pabaltijo valstybių prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą atžvilgiu, bet Sovietų Sąjunga dargi vardu paminėta. Šis atsakymas ne tik atitinka istorinę tiesą, bet ir sutinka su Vakarų valstybių laikysena.

Gale laiško sakoma, kad "Federacinės vokiečių vyriausybės nusistatymo išaiškinimas yra naudingas Jūsų ir mūsų darbui". Latviams linkima sėkmės jų politinėje kovoje dėl žmogaus teisių įgyvendinimo.

VOKIEČIAI MADRIDE PASPAUDE SOVIETUS

Bonnos užsienio reikalų ministerija 1980 lapkričio 17 raštu reagavo į Vokietijos LB darbuotojų suvažiavimo spalio 18 rezoliuciją (žr.INFORMACIJŲ Nr.7/8 psl.2), kurią jai nusiuntė Vokietijos LB Valdyba. Ministerijos pareigūnas dr.Arnot rašo: "Jūsų 1980 lapkričio 3 raštas perduotas Užsienio reikalų ministerijos Sovietų Sąjungos skyriui. Į Jūsų prašymą taip atsakysčiau -

Pagrindinės žmogaus teisės, prie kurių priklauso ir Jūsų minėta tautų laisvo apsisprendimo teisė, yra įrašytos Helsinkio konferencijos baigiamojo akto VII ir VIII principuose, Federacinei vokiečių vyriausybei turi ypatingą reikšmę. Todėl Madrido konferencijoje jos bus su kitomis svarbiomis problemomis įrašytos į "žmogaus teisių" temą.

Reikia apgailėstauti, kad ši sritis dar vis labai apleista. Bus stengiamasi, kad būtų imamasi priemonių, kurios vėstų į apčiuopiamą pagerėjimą. -

JAV-bių delegacijos Madrido konferencijoje narys Rimas Č e s o n i s mums pranešė, kad gruodžio 11 "V.Vokietijos delegacijos atstovas gan stipriai užkabino rusus. Uždarame posėdyje Herr Frick (jam buvo įteikta nauja Remeikio knyga) apkaltino sovietus mažumų persekiojimu Sovietų Sąjungoje, nors tų mažumų neišvardijo. Tas viskas buvo 7-to principo (žmogaus teisių) kontekste.

Sovietų delegatas greitai reagavo, siūlydamas vokiečiams geriau rūpintis neonaciais, revanšistais ir t.t., kurie šiuo laiku Vokietijoje kelia galvas".

--- oOo ---

Š v . T ė v a s l i e t u v i š k a i

Popiežius Jonas Paulius II, Kalėdų pirmą dieną sveikindamas tikinčiuosius įvairiomis kalbomis, pasveikino ir lietuviškai, palinkėdamas palaimintų Kalėdų švenčių.

DAIL. A. KRIVICKO DARBAI PARYŽIUJE

Š.m. lapkričio mėn. Paryžiaus XX amžiaus modernaus meno muziejus Georges Pompidou dokumentacijos skyrius įsigijo dail.A.Krivicko akvarelės darbų 20 skaidrių (diapozityvų). Muziejaus rašte dailininkui pažymėta, kad jo akvarėlių skaidrės praturtino muziejų. Tikimasi, jog ateinančių metų pradžioje muziejus įsigys ir keletą originalių akvarelės darbų.

N e m o k a m i a d v o k a t a i

politinės prieglaudos prašantiems pabėgėliams Nordrhein-Westfalijoje:

1. Herbert Becher, Rathausgasse 11, 5300 Bonn;
2. Johannes Wilpert, Ebertplatz 2, 5000 Köln;
3. P.Jochum, Weissenburgstr.46, 5000 Köln.
4. Heidrun Gerwens-Henke, Beethovenstr.33, 4000 Düsseldorf 1.

Socialiniais ir r e n t ū klausimais nemokamai pataria:

1. Dr.Lutotovici, Gemeinschaftshaus Porz-Westhoven, Auf dem Wasserfeld 15; 5000 Köln 90. Tel.0221/820 - 53528 ir 2. Max Stanko, Beckhöfverwaltung, Am Beckhof 11, 4300 Bielefeld 11. Tel.05205/75 32 50-1.
- Dėl terminų reikia iš anksto susitarti.

UŽBAIGTAS A. MAKUTĖNO KAPO TVARKYMAS

Šiais metais prieš Visus Šventus baigtas tvarkyti buv. Bonn-Kölno LB apylinkės valdybos nario Aleksandro Makutėno kapas, pastatant juodo švediško granito antkapį ir apsodinant gėlėmis. Antkapio įrengimui surinkta iš pavienių asmenų 690,--DM ir LABDAROS draugija prisidėjo 728,--DM. Antkapiui įrengti aukojo: dipl.inž.M.Strumila iš Bonnos 150,--DM, M.Lendraitienė iš Gelsenkircheno, M.Andrijaitis iš Mendigo, Harneris iš Andernacho ir Sutkaitis iš Ochtendungo po 100,--DM, Ivanovas iš Andernacho 50,--DM, P.Ivinskienė iš Bonnos 40,--DM, tėv.dr.Konst.Gulbinas iš Wernes 20,--DM, M.Panse iš Bonnos, Radtke iš Bocholto ir V.Gaubys iš Velberto po 10,--DM.

A.Makutėno kapo sutvarkymu daugiausia rūpinosi Milita ir Mikas Andrijaičiai iš Mendigo. Jie dėkoja visiems, prisidėjusiems pinigėmis aukomis ir darbu prie A.Makutėno amžino poilsio vietos sutvarkymo ir papuošimo.

M I R U S I E J I

V l a d a s MALECKAS, VLB Mainzo apylinkės narys, mirė 1980 spalio 16. Palaidotas Mainz-Mombacho Waldfriedhof kapinėse. Laidotuvių apeigas atliko tėv.Alf.Bernatonis. Lietuvos savanorių-kūrėjų vardu atsisveikino ats.pulk.V.Sutkus. Ant kapo padėti du vainikai ir daug gėlių.

Vl.Maleckas buvo gimęs 1899 gruodžio 1 Tytuvėnuose, Šiaulių apskr. Savanoris kūrėjas. Vokietijoje apsigyveno karo pabaigoje. Keliolika metų tarnavo LS sargybų kuopose. Nuo 1966 išėjo į poilsį ir gyveno senėlių prieglaudoje Mainze. Vokietijoje šeimos neturėjo.

- 14 -

O n a PALKIENĖ-Prišmontaitė mirė š.m.spalio 10. Buvo gimusi 1905 Kretingos apskr. Į Vokietiją atvyko jau po karo kaip repatriantė.

K a z y s BALSYS mirė š.m. antroje spalio mėn. pusėje. Palaidotas Rottenburgo kapinėse. Kilęs iš Čeikiškių.

G e l b ė k i m e R o m u v o s k r y ž i ų

Praėjo jau 8 metai kai į Romuvą buvo atgabentas, čia 1972 lapkričio paskutinis ir vysk.A.Deksnio iškilmingai pašventintas Seligenstadto lietuvių kryžius. Jo remonto išlaidas tada sumokėjo į JAV-bes išemigravę buv. Seligenstadto stovyklos lietuviai. Kryžius perkėlimo ir atnaujinimo vaju organizavo J.Tijūnas iš Čikagos. Pasibaigus vajui ir pateikus atsiskaitymą, jis parašė: "Kryžius perduodamas-pereina Jūsų visiškam nuosavybėn."

Per 8 metus kryžius taip laugo į gimnazijos ir visos Romuvos aplinką, kad be jo mokyklos rūmai sunkiai būtų beatpažįstami. Juo gėrisi kiekvienas čia atsilankęs lietuvis ir svetimtautis. Deja, oro permainos labai apgadino kryžių. Jis reikalingas skubios pagalbos. Be remonto puošnūs mūsų liaudies meno paminklas neišsilaikys ilgiau kaip dvejus metus. Atnaujinimo ir konservavimo darbai kainuos per 2.000,--DM. Tikėdamiesi, kad Vokietijos lietuviai, parodę didelį dosnumą įvairiomis progomis, neatsisakys paremti ir Romuvos kryžiaus gelbėjimo darbų, kuriems jau pasiruošta (pastoliai jau pastatyti) ir kaip tik oras leis, tuojau bus pradėti. A u k a s s i ū s t i į einam.sąskaitą Volksbank Bergstrasse, Kreuz-Konto Nr.8.9846.11; BLZ 509 914 00.

N u m a t o m i r e n g i n i a i

Kalėdų eglutė: sausio 3 Mūnchene, Haus der Begegnung bibliotekoje; sausio 6 Stuttgarte-Hallschlag, Koblenzer Str. Heim-Maria-Regina salėj.

Vasario 16 minėjimai: Pforzheime - sausio gale ar vasario pradžioje; Mūnchene - vasario 14; Memmingene - vasario 15; Hüttenfelde - vasario 21 Bürgerhause kartu su Gimnazijos 30 metų sukakties minėjimu. Dainuos operos solistas R.Daunoras, šoks gimnazijos tautinių šokių grupė ir t.t. Stuttgarte - kovo 8.

Liepos 3-5 Vasario 16 gimnazija rengia visų šią mokyklą lankusių ir joje dirbusių suvažiavimą su plačia programa. Apie numatomą dalyvavimą prašoma pranešti iki vasario 15 raštu arba telefonu 06256-322.

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :

Dr. med. Kazys Ašoklis iš Ulmeno	500 DM
Alg. Juozas Braškys iš Kėlno	300 "
Dr.med. Stasys Šereika iš Queidersbacho	200 "
Schleswig-Holsteino socialinių reikalų ministerija	150 "
Kazys Bendoraitis iš Schwetzingeno	100 "
Juozas Černius iš Mainzo	50 "
Zigmas Vencius iš Heidesheimo	38 "
Kun. Fr. Skėrys iš Mannheimo	30 "
J.Pyragas iš Lübecko, M.Panse iš Bonnos, L.Vilčinskas iš Hageno, R.Skinderis iš Gevelsbergo, M.Sprogies iš Schwetzingeno, Alg.Daubaris iš Homburgo, P.Bajoriūnas iš Heidesheimo, A.Lipšys, J.Lasys, iš Mainzo po	20 "
M.Tumaitis iš Mainzo	10 "
V. Šivonis iš Uhlerborno	8 "

ačiū.